

3. 1. 2024
Praha

A studio Rubín uvádí novou dokumentární inscenaci režisérky Barbary Herz Istanbulská úmluva

V České republice stále platí, že muži zauímají většinu rozhodujících funkcí. Jaké jsou ale sdílené představy o tom, jací muži jsou nebo mají být? A jak tento fakt i otázka souvisí s mezinárodním dokumentem, který téměř nikdo nečetl, ale všichni na něj mají názor? A proč je Česká republika jednou z posledních pěti zemí v EU, která tento dokument zatím neratifikovala? Na tyto otázky hledá v nejnovější inscenaci pražského A studia Rubín a neziskové organizace Otevřená společnost odpovědi režisérka Barbara Herz. V dokumentární sondě do osobních strachů a nerovností, které tak snadno ústí v násilí, se představí Petr Jeništa, Lucie Syrová a Dan Kranich. Premiéra Istanbulské úmluvy se odehraje 19. a 20. ledna. Vstupenky jsou již v prodeji.

„Chcete se vsadit, jestli teď přijde konec světa? Raději si zahrajme bingo. Hry se účastní zástupci celé společnosti, od politika středního věku, až po aktivistku a strážkyně patriarchátu. Nechybí bojovníci na sociálních sítích, novodobí disidenti a samozřejmě: ideální oběť. Tak se připravte! Jaká (stará dobrá osvědčená) čísla asi zazní? Pojďme společně odškrtnout: tradiční rodina, tradiční muž, tradiční žena, genderová ideologie a zbytečný cár papíru, protože násilí u nás není problém. (A to nám chcete zakázat i flirtování?) Žena patří k plotně a muž dělá kariéru, tak si prosím nějakými novotami neničme českou kulturu! A navíc: plácání po zadku ještě nikdy nikoho nezabilo. Bingo!“ uvádí dokumentární sondu anotace Istanbulské úmluvy.

Každá 3. žena a každý 9. muž v ČR má zkušenost s domácím násilím (Ipsos, Pod svícnem, 2022). V roce 2022 bylo na policii oznámeno 880 případů znásilnění, což představuje 14 % nárůst oproti předešlému roku. Studie ukazují, že nahlásováno je asi jen 10 % skutečných případů (Policie ČR, 2022 a Úřad vlády ČR, 2018). Lékařskou pomoc pak kvůli domácímu násilí vyhledá 162 tisíc žen ročně (profFEM, 2016). Přesto je ČR jedním z posledních států Evropy, který k úmluvě zatím nepřistoupil.

Režisérka Barbara Herz v českém divadelním prostředí soustavně rozvíjí dokumentární metody. Istanbulskou úmluvou v A studiu Rubín navazuje na svou předchozí tvorbu, kdy na základě autentických rozhovorů vytvořila divácky oblíbené inscenace *Jenom matky vědí, o čem ten život je* a *O bílých heterosexuálních mužích, kteří jedí maso*. Scénář Istanbulské úmluvy vznikl na základě série obsáhlých rešerší a rozhovorů. Objeví se tak mimo jiné perspektiva advokátky zastupující oběti násilí, stejně jako pracovnice azylového domu, soudní znalkyně, novinářky a několika politiků. Autoři pracují se sociologickými daty, mediálním prostorem i fragmenty osobních příběhů lidí, kterým zasáhla do života vyostřená debata o Istanbulské úmluvě stejně jako často bagatelizované domácí násilí.

Malostranské nám. 9
118 00 Praha 1

tel.: +420 257 221 158
e-mail: astudiorubin@seznam.cz

IČO: 250 89 501

www.astudiorubin.cz

Jdeme do toho.
S odvahou.

Iceland
Liechtenstein
Norway
Active
citizens fund

| Nadace OSF

VDV
VÝBOR DOBRÉ VŮLE
Mladá Olga Jarbová

SKAUTSKÝ
INSTITUT

OTEVŘENÁ SPOLEČNOST

Státní fond kultury ČR

„Výchozí perspektivou celé inscenace je otázka, zda představa o tom, jací muži nebo ženy mají být, nevede k jejich nerovnosti, a zároveň, zda tato nerovnost může ústít v násilí. Jako autorka a režisérka se dlouhodobě věnuji moderním společenským mýtům. Dosud to byly mýty konkrétní, spojené s mateřstvím, obrazem mužů dneška nebo konstruktem romantické lásky. Debata týkající se Istanbulské úmluvy to však posouvá o krok dál, protože zde sledujeme vznik mýtů prakticky v přímém přenosu. Fascinuje mě prolínání divadla a reality a v tomto případě můžeme sledovat, že veřejná debata se už v podstatě divadlem stala. A na pozadí kulturních válek a plamenných prohlášení se zapomíná na to, že ohromné množství lidí zažívá strašné věci a nemají garantovanou žádnou systémovou záchranu, protože azylových lůžek je málo i v Praze, natož za jejími hranicemi,“ popisuje myšlenku inscenace režisérka Barbara Herz.

Trojice herců Lucie Syrová, Petr Jeništa a Dan Kranich v průběhu inscenace rozvíjejí různé perspektivy, které v debatě o Istanbulské úmluvě zaznívají. Rozehrávají mýty o dokonalé oběti a dokonalém pachateli, stejně jako si hrají s představami tradiční rodiny nebo rolí mužů a žen. Násilí a různé formy rozdílné pozice žen a mužů, které jsou v tématu obsažené, varují v nadsázce a surreálně laděných obrazech. Kromě zmíněných herců a režisérky Barbary Herz na inscenaci spolupracuje asistentka režie a dramaturgyně textu Daniela Samsonová a asistentka režie Klára Metge. Dále se na inscenaci podílejí dramaturgyně Lucie Ferenzová a Dagmar Fričová. Scénografii a kostýmy vytvořila Petra Vlachynská, která spolu s režisérkou Herz spolupracovala již na oceňované inscenaci *Tanec dervišů*. Autorkou hudby je osobitá hudebnice Vladivojna La Chia, která se podílela na inscenaci Barbary Herz *Láska* v Klicperově divadle.

„Jednou z našich agend je upozorňovat na problematiku společenské jevy související s nerovným postavením žen a mužů. Muži se nacházejí v privilegovaném postavení, přestože si toho nemusí být sami vědomi. Zatímco ženy se dřív musely tázat po důvodech svého znevýhodnění, je načas, aby se muži začali ptát po příčinách svého zvýhodnění. Neznamená to, že všichni muži jsou zvýhodnění a všechny ženy znevýhodněné. Pocitu privilegovanosti dokonce ani nemusí odpovídat osobní zkušenost daného muže. Přesto ale muž hlásící se k demokratickým hodnotám by měl být schopen tuto nerovnost reflektovat a usilovat o její odstranění, protože nerovnost vždy přispívá k prostředí, kde se daří násilí,“ přibližuje jednu z linek práce Otevřené společnosti a současně tematický inspirační zdroj inscenace Tomáš Pavlas, manažer programu genderové rovnosti z Otevřené společnosti.

„Úmluva proti násilí je mezinárodní smlouva, která usiluje o řešení závažného problému porušování lidských práv – násilí na ženách a domácího násilí. Jejím cílem je předcházet násilí a obětem a jejich dětem poskytnout adekvátní pomoc, ochranu a podporu, aby se mohly vymanit z násilí. Je postavená na čtyřech pilířích: ochrana obětí, stíhání pachatelů/ek, prevence a koordinovaný přístup proti násilí. Úmluva řeší násilí systematicky a komplexně, a vyzývá ke spolupráci celou společnost. Ratifikování Istanbulské úmluvy se v České republice ale stalo předmětem politických bojů. Odpůrci nejsou s to přijmout fakta, které úmluva ve svém úvodu konstatuje: 1. násilí vůči ženám je genderově podmíněné a má strukturální

povahu; je jedním z klíčových společenských mechanismů, jež ženám vnucují podřízené postavení vůči mužům; 2. násilí vůči ženám je projevem historicky nerovného poměru síly mezi muži a ženami, jenž vedl k nadřazenosti mužů, diskriminaci žen a bránil ženám v plném rozvoji; 3. uplatnění a zajištění rovnoprávnosti mezi muži a ženami de facto představuje klíčový element prevence násilí vůči ženám. Věříme, že právě forma divadla, která v sobě skrývá kouzelný moment principu tady a teď, založená na reálných výpovědích, pomůže problematiku nerovnosti v naší společnosti přiblížit i jejím největším odpůrcům,“ říká Marta Smolíková, ředitelka Otevřené společnosti.

Premiéra inscenace se uskuteční 19. a 20. ledna. Další reprízy jsou plánované na 28. ledna, 20. a 29. února, 22. března, 13. dubna nebo 15. května.

Kontakt pro média

Pavla Umlaufová

e: p.umlaufova@gmail.com

t: 723 901 326

Informace o A studiu Rubín

Dramaturgie současného A studia Rubín se orientuje na společensky aktuální, často intimnější a upozadovaná témata. Ve svých inscenacích klade důraz na autorské postupy, proto autory jsou většinou sami režiséři, nebo dramaturgové. A studio Rubín také podporuje vznik nových divadelních textů, ať oslovováním autorů k přímé spolupráci, nebo každoroční dílnou na podporu vzniku nových divadelních textů Autor v domě.

Mezi nynější spolupracovníky A studia Rubín pod vedením dramaturgyně a autorky Dagmar Fričové patří například Lucie Ferenzová, Ondřej Štefaňák, Barbara Herz, Jana Hauskrechtová nebo Anita Krausová. Stálým koprodukčním partnerem je divadelní spolek Kolonie z. s.

Komorní prostor A studia Rubín se nachází v historickém centru Prahy ve sklepení domu U Tří korun na Malostranském náměstí. Za svoji šestapadesátiletou existenci si tento prostor získal v české divadelní kultuře jméno nezaměnitelné scény.

Informace o Otevřené společnosti, o.p.s.

Obecně prospěšná nevládní organizace Otevřená společnost byla založena v roce 1999. Od počátku se zaměřuje na systémový přístup a řešení podporující demokratické prostředí, konkrétně v oblastech rovnosti žen a mužů, přístupu k informacím, integraci Romů a Romek do společnosti. Přispívá k tomu, abychom žili v dobře fungujícím státě, který dává všem lidem stejné příležitosti. Poukazuje na problémy, které ostatní nevidí, a přichází s inspirativním řešením.

Anotace Istanbulská úmluva

Bingo o konci světa!

Malostranské nám. 9
118 00 Praha 1

tel.: +420 257 221 158
e-mail: astudiorubin@seznam.cz

IČO: 250 89 501

www.astudiorubin.cz

**Jdeme do toho.
S odvahou.**

Iceland
Liechtenstein
Norway
**Active
citizens fund**

| Nadace OSF

VĚV
VÝBOR DOBRÉ VŮLE
Stavba Olyž Jankov

SKAUTSKÝ
INSTITUT

OTEVŘENÁ SPOLEČNOST

Státní fond kultury ČR

Existuje jistý mezinárodní dokument o potírání násilí, který sice téměř nikdo nečetl, ale všichni na něj mají jasný názor. A protože v naší republice již po několikáté probíhá pokus o jeho ratifikaci, jsou všechny názory o to ostřejší. Kulturní války jsou tu! Připravte se na hodně vostrý kalibr. Chcete se vsadit jestli teď přijde konec světa? Raději si zahrajme bingo. Hry se účastní zástupci celé společnosti, od politika středního věku, až po aktivistku a strážkyně patriarchy. Nechybí bojovníci na sociálních sítích, muži pobouření řešením postavením a práv žen, novodobí disidenti a samozřejmě: ideální oběť. Tak se připravte! Jaká (stará dobrá osvědčená) čísla asi zazní? Pojd'me společně odškrtávat: genderová ideologie a zbytečný cár papíru, protože násilí u nás není problém. (A to nám chcete zakázat i flirtování?) Žena patří k plotně a muž dělá kariéru, protože vydělá víc a celkově je víc, tak si prosím nějakými novotami neničme českou kulturu! A navíc: plácání po prdeli ještě nikdy nikoho nezabilo. Bingo!

Dokumentární sonda do osobních strachů a neřešené nerovnosti, která tak snadno ústí v násilí.

Námět: Otevřená společnost o.p.s.

Text: Barbara Herz

Režie: Barbara Herz

Textová dramaturgie: Daniela Samsonová

Dramaturgie: Lucie Ferenzová, Dagmar Fričová

Výprava: Petra Vlachynská

Pohybová spolupráce: Ondřej Jiráček

Hudba: Vladivojna La Chia

Asistence režie: Daniela Samsonová, Klára Metge

Hrají: Petr Jeništa, Lucie Syrová, Dan Kranich

Mýtický hlas: Robert Mikluš

Premiéra 19. a 20. ledna 2024

Inscenace vzniká ve spolupráci s Otevřenou společností, o.p.s. v rámci projektu Grassroots muži advokáti rovnosti žen a mužů podpořeného nadací OSF v programové oblasti Active citizens fund.

Malostranské nám. 9
118 00 Praha 1

tel.: +420 257 221 158
e-mail: astudiorubin@seznam.cz

IČO: 250 89 501

www.astudiorubin.cz

Jdeme do toho.
S odvahou.

Iceland
Liechtenstein
Norway
**Active
citizens fund**

| Nadace OSF

VDV
VÝBOR DOBRÉ VŮLE
Střední Opatřovací ústav

SKAUTSKÝ
INSTITUT

OTEVŘENÁ SPOLEČNOST

Státní fond kultury ČR